

Natuurtoets t.b.v. de realisatie van een communicatiemast te Born

Antea Group

Understanding today.
Improving tomorrow.

projectnummer 0485899
definitief
13 juni 2023

Natuurtoets

t.b.v. de realisatie van een communicatiemast te Born

projectnummer 0485899
definitief
13 juni 2023

Auteurs

Opdrachtgever

Vamea B.V.
Postbus 18561
2502 EN Den Haag

Gecontroleerd

Antea Group is aangesloten bij het
Netwerk Groene Bureaus

datum	beschrijving	vrijgave
13 juni 2023	Definitief	Ing.

2.1

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	4
1.1	Aanleiding & planvoornemen	4
1.2	Doel	6
1.3	Leeswijzer	6
2.	Effectbeschrijving en -beoordeling	7
2.1	Gebiedsbeschrijving: resultaat terreinbezoek	7
2.2	Effectbepaling voornemen	8
2.3	Soortbescherming	8
2.3.1	Afbakening relevante soortgroepen	8
2.3.2	Vogels	8
2.3.3	Zoogdieren – vleermuizen	10
2.3.4	Zoogdieren – overige zoogdieren	11
2.3.5	Reptielen	12
2.3.6	Insecten	13
2.3.7	Zaadplanten, varens en bladmosse	14
2.3.8	Zorgplicht	15
2.4	Natura 2000	16
2.5	NNN: Goudgroene natuurzone	18
2.6	Overig provinciaal beleid	18
2.7	Beschermde houtopstanden Wnb	19
3.	Conclusie & advies	20
3.1	Soortbescherming	20
3.1.1	Zorgplicht	20
3.2	Gebiedsbescherming	20
3.2.1	Natura 2000	20
3.2.2	NNN	21
3.2.3	Overig provinciaal beleid	21
3.3	Beschermde houtopstanden Wnb	21
	Literatuurlijst	22
	Bijlage 1 Wettelijk kader	24
	Bijlage 2 Methodiek natuurtoets	33

1. Inleiding

1.1 Aanleiding & planvoornemen

KPN B.V. is voornemens om een communicatiemast te realiseren. Het plangebied betreft perceel L325 en ligt ten noorden van het Gelders Eind en ten zuiden van de Mitsubishi Avenue te Born (gemeente Sittard-Geleen, Provincie Limburg).

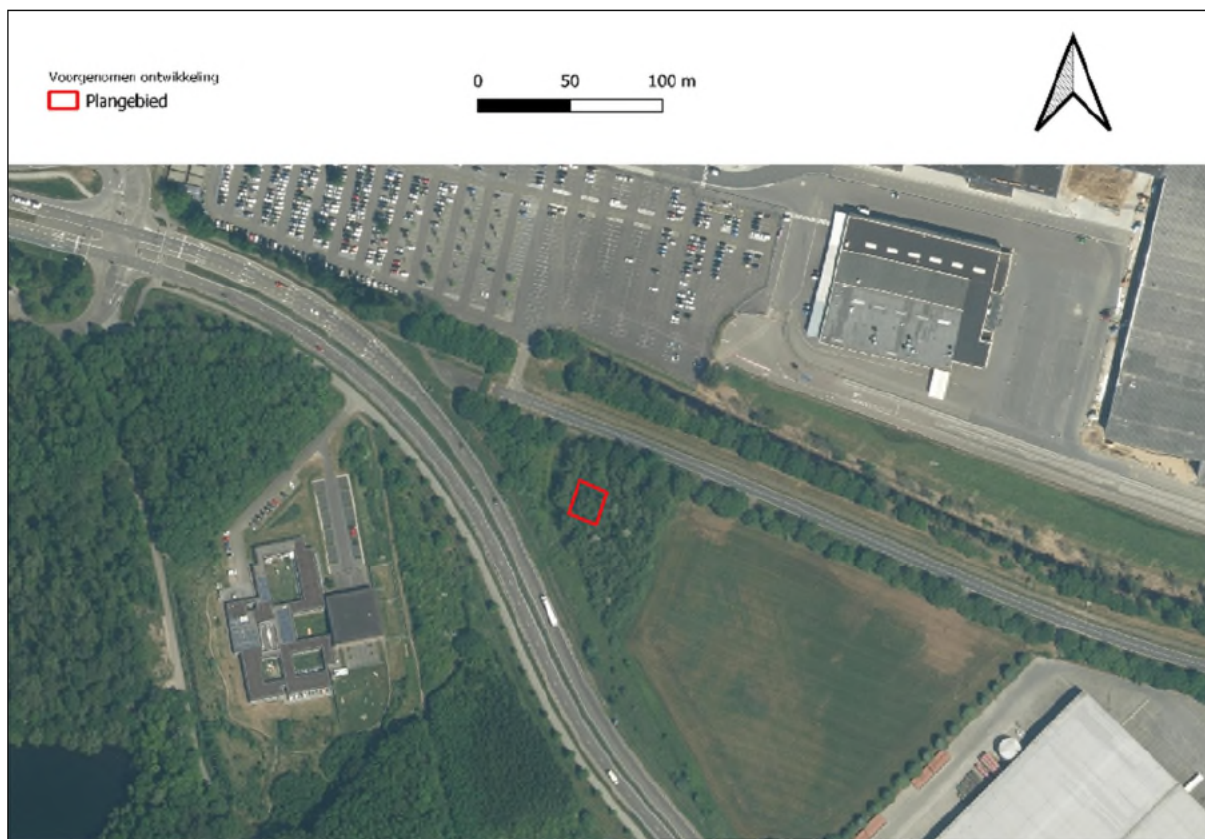
De werkzaamheden betreffen onder andere het plaatsen van een fundering, de communicatiemast en hekwerk. Tevens worden aardeputten gegraven ten behoeve van elektra en het trekken van een kabel vanaf de Mitsubishi Avenue. Het benodigde materieel wordt aangevoerd en verwerkt met behulp van gemotoriseerde werk- en voertuigen. Om de werkzaamheden mogelijk te maken, is er reeds een aantal bomen gekapt in het plangebied en in de directe omgeving van het plangebied. De werkzaamheden worden zo spoedig mogelijk uitgevoerd en duren naar verwachting twee maanden.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen moet rekening worden gehouden met beschermde planten- en diersoorten en met beschermde gebieden. Er dient onderzocht te worden of het voornemen effect heeft op beschermde soorten, beschermde gebieden en/of beschermde houtopstanden (Wet natuurbescherming (Wnb), Natuurnetwerk Nederland (NNN) en overig (provinciaal) beleid). Ontwikkelingen mogen niet zonder meer plaatsvinden indien deze negatieve gevolgen hebben op beschermde natuurwaarden (soorten, gebieden en/of houtopstanden). Er is daarom inzicht gewenst in de aanwezige beschermde natuurwaarden en de mogelijke effecten die op deze beschermde natuurwaarden kunnen optreden door de ontwikkeling. Dit wordt verkend in deze natuurtoets.

In de figuren 1.1 en 1.2 is de ligging van het plangebied weergegeven. In figuur 1.3 is een impressie van het ontwerp weergegeven. N.B. In tegenstelling tot wat de figuren 1.1 en 1.2 doen vermoeden, was het plangebied ten tijde van het terreinbezoek vrij gemaakt van hoge vegetatie (bomen en struiken).

Figuur 1.1. Globale ligging van het plangebied (rode stip) ten opzichte van de omgeving. Bron: QGIS, 2023.

Figuur 1.2. Gedetailleerde ligging van het plangebied (rood omkaderd). Bron: QGIS, 2023.

Figuur 1.3. Impressie ruimtelijke ontwikkeling (voornemen). Bron: Vamea B.V., 2023.

1.2 Doel

Het doel van de natuurtoets is om een goed eerste beeld te krijgen van de (beschermde) natuurwaarden die in het plangebied en de (directe) omgeving aanwezig (kunnen) zijn. Dit gebeurt door het uitvoeren van een bureaustudie en oriënterend terreinbezoek. Op basis hiervan wordt getoetst of in het kader van de Wnb als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling negatieve effecten kunnen optreden. Daarnaast wordt ingegaan op de eventuele vervolgstappen die noodzakelijk zijn.

1.3 Leeswijzer

De natuurtoets is als volgt opgebouwd:

- Hoofdstuk 1 beschrijft de aanleiding van de natuurtoets en voorgenomen ontwikkeling;
- Hoofdstuk 2 beschrijft het gebied en toetst de (in de omgeving) aanwezige beschermde soorten, beschermde gebieden en beschermde houtopstanden aan de natuurwetgeving en overige beleidskaders.
- Hoofdstuk 3 bevat de conclusies en advies over de te nemen vervolgstappen.

In bijlage 1 wordt het wettelijk kader beschreven. In bijlage 2 wordt de methodiek van voorliggende natuurtoets beschreven.

2. Effectbeschrijving en -beoordeling

In paragraaf 2.1 wordt allereerst een gebiedsbeschrijving van het plangebied gegeven. Vervolgens wordt in paragraaf 2.2 de effectbepaling van het plan gegeven. In paragraaf 2.3 t/m paragraaf 2.7 wordt respectievelijk ingegaan op de aanwezigheid van en toetsing aan de Wnb met betrekking tot beschermde soorten, Natura 2000-gebieden, NNN en beschermde houtopstanden. Tevens wordt beoordeeld of provinciaal beleid van de provincie Limburg ten opzichte van beschermde natuurgebieden relevant is voor de ontwikkeling.

Indien blijkt dat een onderdeel van paragraaf 2.3 t/m paragraaf 2.7 niet relevant is voor voorliggend planvoornemen, vindt er geen toetsing van het voornemen aan de Wnb (of ander relevant beleidskader) van dat onderdeel plaats.

2.1 Gebiedsbeschrijving: resultaat terreinbezoek

Op 22 mei 2023 is vanaf circa 11:00 uur een oriënterend terreinbezoek uitgevoerd door een deskundig ecooloog van Antea Group bij bewolkt weer met een temperatuur van circa 18 °C. Tijdens het terreinbezoek is het plangebied te voet geïnspecteerd. Hierbij zijn bomen geïnspecteerd op de aanwezigheid van holtes, scheuren en grote nesten en het grasland op de aanwezigheid van holen en beschermde planten.

Het plangebied bestaat uit grasland met stobben van gekapte bomen. In het grasland groeien diverse plantensoorten die opkomen wanneer er geen beheer meer plaatsvindt (pioniersoorten), waaronder kleeftkruid, braam, distel en diverse varens. Het plangebied is aan de noord- en zuidkant ingesloten tussen twee autowegen. In het westen wordt het plangebied begrensd door een kleine bosschage en in het oosten door agrarisch terrein. De afstand tussen het plangebied en de bosschage ten westen van het plangebied bedraagt ca. 25 meter. De bosschage bestaat uit braamstruiken en hoge bomen.

In figuur 2.1 is een impressie gegeven van het plangebied.

Figuur 2.1. Impressie van het plangebied.

2.2 Effectbepaling voornemen

De volgende activiteiten vinden plaats als gevolg van het planvoornemen die een effect kunnen hebben op (het leefgebied van) (beschermde) soorten en beschermde gebieden:

- Opgaande vegetatie (planten) wordt verwijderd.
- Er wordt (tijdelijke) verlichting geplaatst.
- Er is sprake van geluidsverstoring/optische verstoring gedurende de werkzaamheden.
- Er wordt een communicatiemast geplaatst.

2.3 Soortbescherming

In de onderstaande paragrafen worden per soortgroep de resultaten van het bureauonderzoek en het oriënterend terreinbezoek beschreven. Indien soortgroepen op basis van het oriënterend terreinbezoek op voorhand kunnen worden uitgesloten vanwege het ontbreken van geschikt biotoop, zijn deze soortgroepen vermeld in paragraaf 2.3.1. Op basis van het bureauonderzoek en het oriënterend terreinbezoek wordt ingegaan op de mogelijk effecten die als gevolg van het planvoornemen op mogelijk aanwezige beschermde soorten kunnen optreden. Indien negatieve effecten op beschermde soorten niet zijn uit te sluiten, wordt geadviseerd over de te nemen vervolgstappen.

2.3.1 Afbakening relevante soortgroepen

Op basis van de bureaustudie en het verkennend terreinbezoek kan de aanwezigheid van meerdere soortgroepen worden uitgesloten. Het plangebied is gering van omvang, ligt nabij bedrijventerreinen, en er bevindt zich geen water in het plangebied. Gezien de afwezigheid van (geschikt) open (voortplantings)water in (de directe omgeving van) het plangebied én het bekende verspreidingsgebied kan de aanwezigheid van beschermde amfibieën, beschermde vissen en beschermde kreeftachtigen en weekdieren in het plangebied worden uitgesloten. Aanwezigheid van de overige soortgroepen kan niet op voorhand worden uitgesloten. Deze soortgroepen worden in de hiernavolgende paragrafen nader beschouwd.

2.3.2 Vogels

Soorten met een jaarrond beschermd nest (categorie 1 t/m 3)

In de onderstaande tabel zijn de waarnemingen van vogels met een jaarrond beschermd nest in de directe omgeving van het plangebied weergegeven.

Tabel 2.1. Overzicht van waargenomen vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest in de omgeving van het plangebied (met een straal van 3 km) die in het NDFF door derden zijn ingevoerd (NDFF, 2018-2023).

Soort	Categorie
Boerenwaluw	2
Boomvalk	3
Bosuil	2
Gierzwaluw	2
Grote gele kwikstaart	2
Havik	3
Huismus	2
Kerkuil	1
Ooievaar	2
Raaf	3
Ransuil	3
Roek	1
Slechtvalk	2
Steenuil	1
Torenvalk	3
Wespendief	3

Zoals blijkt uit de bureaustudie is een aantal vogelsoorten waargenomen in de omgeving van het plangebied waarvan de broedplaatsen jaarrond beschermd zijn en waar bij verwijdering of aantasting van de vaste rust- en verblijfplaats, alsook bij wezenlijke aantasting van de functionele leefomgeving, altijd ontheffing moet worden aangevraagd. Dit zijn boombroedende soorten (zoals boomvalk, torenvalk en ransuil), gebouwbroedende soorten (zoals huismus en gierzwaluw) en overige soorten (zoals grote gele kwikstaart en steenuil).

Tijdens het terreinbezoek zijn in (de directe omgeving van) het plangebied geen soorten met een jaarrond beschermd nest waargenomen.

Boombroedende soorten (boomvalk, bosuil, havik, raaf, ransuil, roek, torenvalk en wespandief)

Tijdens het terreinbezoek zijn in (de directe omgeving van) het plangebied geen grote nesten in bomen aangetroffen die kunnen toebehoren aan boombroedende soorten met een jaarrond beschermd nest. De aanwezigheid van nestplaatsen van boombroedende soorten met een jaarrond beschermd nest kan in (de directe omgeving van) het plangebied worden uitgesloten. Het plangebied kan wel onderdeel uitmaken van de functionele leefomgeving van boombroedende vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest die in de wijde(re) omgeving broeden, zoals torenvalk of boomvalk. Voor deze en overige vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest maakt het plangebied gezien de zeer beperkte omvang in combinatie met aanwezige alternatieve foerageergebieden geen essentieel onderdeel uit van de functionele leefomgeving.

Gebouwbroedende soorten (boerenzwaluw, gierzwaluw en huismus)

In het plangebied (en de directe omgeving) is geen bebouwing aanwezig. De aanwezigheid van nestplaatsen van gebouwbroedende soorten met een jaarrond beschermd nest kan daarom in (de directe omgeving van) het plangebied worden uitgesloten. Het plangebied kan wel onderdeel uitmaken van de functionele leefomgeving van gebouwbroedende vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest die in de wijde(re) omgeving broeden, zoals kerkuil. Voor deze en overige vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest maakt het plangebied gezien de zeer beperkte (mogelijkheid aan) omvang in combinatie met aanwezige alternatieve foerageergebieden geen essentieel onderdeel uit van de functionele leefomgeving.

Overige soorten met een jaarrond beschermd nest (grote gele kwikstaart, kerkuil, ooievaar, slechtvalk en steenuil)

Geschikt broedbiotoop voor de grote gele kwikstaart (nabij stromend water of nissen onder bruggen), kerkuil (nestkasten en boomholtes), ooievaar (op gebouwen, horsten of nestpalen), slechtvalk (hoge (flat)gebouwen) en steenuil (nestkasten (in bomen) in cultuurlandschap) is in (de directe omgeving van) het plangebied niet aanwezig, waardoor jaarrond beschermde nestplaatsen van deze soorten kan worden uitgesloten.

Soorten met een mogelijk jaarrond beschermd nest (categorie 4)

In de onderstaande tabel zijn de waarnemingen van vogels met een mogelijk jaarrond beschermd nest in de directe omgeving van het plangebied weergegeven.

Tabel 2.2. Overzicht van waargenomen vogelsoorten met een mogelijk jaarrond beschermd nest in de omgeving van het plangebied (met een straal van 3 km) (NDFF, 2018-2023).

Soort	Categorie
Blauwe reiger	4
Buizerd	4
Draaihals	4
Grauwe klauwier	4
IJsvogel	4
Oeverzwaluw	4
Paapje	4
Sperwer	4
Spotvogel	4
Zwarte specht	4
Zwarte wouw	4

Tijdens het terreinbezoek zijn geen categorie 4-soorten waargenomen. Categorie 4 vogelsoorten zijn vogels die jaarlijks terugkeren naar een specifiek nest, maar voldoende flexibel zijn om elders een nieuw nest te bouwen. Echter, ze zijn de dusdanig kwetsbaar dat functionaliteit van leefgebied niet in het geding mag komen. Dit laatste is op het plangebied niet van toepassing. Er zijn geen categorie 4-soorten te verwachten die zeldzaam zijn in de omgeving of onvoldoende nestgelegenheid hebben in de omgeving. Derhalve zijn er geen zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden die jaarronde bescherming rechtvaardigen. De categorie 4-soorten vallen daarmee onder de bescherming van algemene broedvogels.

Algemene broedvogels

Tijdens het terreinbezoek zijn enkele algemene broedvogels waargenomen (o.a. houtduif en winterkoning). De bosschage ten westen van het plangebied biedt nestgelegenheid aan deze algemene soorten. Deze bosschage bevindt zich op voldoende afstand van het plangebied om verstoring van broedvogels uit te kunnen sluiten. Het grasland in het plangebied vormt geen geschikt biotoop voor broedvogels. Vervolgstappen zijn daarom niet aan de orde.

2.3.3 Zoogdieren – vleermuizen

In de onderstaande tabel zijn de waarnemingen van vleermuizen in de directe omgeving van het plangebied weergegeven.

Tabel 2.3 Overzicht van waargenomen vleermuizen in de omgeving van het plangebied (met een straal van 3 km) die in het NDFF door derden zijn ingevoerd (NDFF, 2018-2023).

Soort	Beschermingsregime HR (artikel 3.5 Wnb)
Baardvleermuis	X
Bosvleermuis	X
Gewone dwergvleermuis	X
Gewone grootoorvleermuis	X
Laatvlieger	X
Meervleermuis	X
Rosse vleermuis	X
Ruige dwergvleermuis	X
Watervleermuis	X

Voor vleermuizen zijn drie functies van het leefgebied te onderscheiden die van groot belang zijn. Dit zijn verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebied. Foerageergebieden en vliegroutes zijn alleen beschermd als deze van essentieel belang zijn voor het functioneren van de verblijfplaats, zogenaamde essentiële foerageergebieden en essentiële vliegroutes. Deze drie onderdelen (verblijfplaatsen, essentiële vliegroutes en essentieel foerageergebied) worden hieronder nader beschouwd.

Verblijfplaatsen

Vleermuizen kunnen hun verblijfplaats in gebouwen of bomen (of beide) hebben. Gebouwbewonende vleermuizen verblijven met name in spouwmuren, onder dakbetimmering, achter boeiborden of op zolders. Boombewonende vleermuizen verblijven in gaten, hopen of scheuren van voornamelijk grote bomen.

In (de directe omgeving van) het plangebied is geen bebouwing aanwezig. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van gebouwbewonende soorten (o.a. gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, meervleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis) kan daarom worden uitgesloten. In het plangebied zijn ook geen bomen aanwezig, waardoor de aanwezigheid van verblijfplaatsen van boombewonende soorten (o.a. baardvleermuis, bosvleermuis, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, rosse vleermuis en watervleermuis) kan worden uitgesloten.

Essentiële vliegroutes

Vliegroutes van vleermuizen betreffen (vaak) lijnvormige elementen in het landschap die als verbinding tussen verblijfplaatsen en foerageergebied fungeren.

In het plangebied zijn geen lijnvormige elementen aanwezig die kunnen dienen als (essentiële) vliegroute. De aanwezigheid van (essentiële) vliegroutes kan worden uitgesloten.

Essentieel foerageergebied

Foerageergebied van vleermuizen betreft locaties waar vleermuizen hun voedsel verzamelen. Dit kunnen uiteenlopende gebieden zijn.

In het plangebied is marginaal geschikt foerageergebied aanwezig voor vleermuizen, vanwege het zeer geringe oppervlak aan opgaande beplanting. Daarbij is geen sprake van unieke beplanting en/of structuren die enkel in het plangebied aanwezig zijn. In de omgeving van het plangebied is vergelijkbaar alternatief foerageergebied aanwezig. De aanwezigheid van essentieel foerageergebied kan worden uitgesloten.

2.3.4 Zoogdieren – overige zoogdieren

In de onderstaande tabel zijn de waarnemingen van overige soorten zoogdieren in de directe omgeving van het plangebied weergegeven.

Tabel 2.4 Overzicht van waargenomen zoogdieren in de omgeving van het plangebied (met een straal van 3 km) die in het NDFF door derden zijn ingevoerd (NDFF, 2018-2023).

Soort	Beschermingsregime		
	HR (artikel 3.5 Wnb)	Art. 3.10 Wnb	Art. 3.10 Wnb Vrijgestelde zoogdieren
Bever	X		
Bunzing			X
Damhert		X	
Das		X	
Eekhoorn			X*
Haas			X
Hermelijn			X
Konijn			X
Steenmarter			X**
Wild zwijn		X	

(*) = vrijgesteld maart–april en juli t/m november (Wijzigingsverordening, provincie Limburg, 2017)

(**) = vrijgesteld 15 aug t/m feb (Wijzigingsverordening, provincie Limburg, 2017)

Bever

Uit de bureaustudie komen waarnemingen van de bever naar voren. Bevers komen voor in het overgangsgebied tussen land en water, zoals moerassen, beken, rivieren en meren. Voor voedsel en het bouwen van een burcht is de bever afhankelijk van voldoende aanbod van bomen (zachthout), zoals wilg en populier. Door gebrek aan geschikt leefgebied (bos met oppervlaktewater) in (de directe omgeving van) het plangebied zijn effecten op de bever uitgesloten.

Damhert

Uit de bureaustudie komen waarnemingen van damhert naar voren. Het damhert komt voornamelijk voor in oude loofbossen en gemengde bossen met een dichte onderbegroeiing. Ook komt de soort voor in randzones bij open plekken, graslanden en akkerranden, en in parkachtige bosgebieden. Belangrijk is dat er voldoende gras is. Overdag rust en herkauwt de soort in de ondergroei van het bos of op een afgelegen grasland. Het bos ten westen van het plangebied vormt geschikt leefgebied voor damhert. Doordat dit bos en het plangebied van elkaar worden gescheiden door een autoweg, en gezien de geringe omvang van het plangebied, kan het plangebied vormt het plangebied geen essentieel leefgebied van de damhert. Effecten op de damhert kunnen worden uitgesloten.

Das

Uit de bureaustudie komen waarnemingen van das naar voren. De das leeft bij voorkeur in kleinschalig akker- en weidelandschap, maar ook in open gebied, zoals vochtige heiden en rivierdalen. Het leefgebied moet voldoen aan enkele randvoorwaarden, waaronder voldoende dekking, weinig verstoring, een groot voedselaanbod en een zandige bodem waarin ze goed een burcht kunnen graven. Het bos en agrarische percelen ten westen en zuiden

van het plangebied vormen geschikt leefgebied voor das. In het plangebied zijn geen dassenburcht, vluchtpijpen of sporen (c.q. prenten, uitwerpselen, neusputjes, etc.) aangetroffen. Het plangebied is van geringe omvang, waardoor het geen essentiële functie vervult als foerageergebied van de das.

Eekhoorn

Uit de bureaustudie komen waarnemingen van eekhoorn naar voren. De eekhoorn is veelal een bewoner van bossen, maar komt ook voor in tuinen, parken en houtwallen in de buurt van bos of met voldoende hoge (oude) bomen. Tijdens het terreinbezoek zijn de bomen in de omgeving van het plangebied onderzocht op geschikte holtes, zoals oude spechtholen, en typische bolvormige eekhoornnesten met veel bladeren. Deze zijn niet aangetroffen. Door gebrek aan voldoende en juiste bomen voor nesten en voedsel in (de directe omgeving van) het plangebied zijn effecten op de eekhoorn uitgesloten.

Steenmarter

Uit de bureaustudie komen waarnemingen van steenmarter naar voren. De soort heeft binnen zijn leefgebied soms wel tientallen schuilplaatsen. Dit kunnen boomholtes, takkenhopen, dichte struwelen, zolders spouwmuren of kruipruimtes zijn. De steenmarter eet zowel plantaardig als dierlijk voedsel, zoals bramen, bessen, muizen, ratten, vogels, eieren, etc. Door het gebrek aan struweel en takkenhopen in het plangebied zijn schuilplaatsen voor steenmarter in het plangebied uitgesloten. Door de zeer beperkte omvang van het plangebied in combinatie met aanwezige alternatieve foerageergebieden vormt het ook geen essentieel onderdeel van de functionele leefomgeving. Effecten op steenmarter kunnen daarom worden uitgesloten. Voorkomen van steenmarter in

Wild zwijn

Uit de bureaustudie komen waarnemingen van wild zwijn naar voren. Het wild zwijn komt voor in loofbossen en gemengde bossen, en heeft een duidelijke voorkeur voor eiken- en beukenbossen vanwege zijn dieet. Overdag rust het wild zwijn in een uitholling in de bodem, die soms bedekt is met takken. Door gebrek aan geschikt leefgebied (uitgestrekt bos) voor wild zwijn in (de directe omgeving van) het plangebied zijn effecten op wild zwijn uitgesloten.

Op basis van het terreinbezoek worden overige beschermde zoogdieren niet verwacht door het ontbreken van geschikt biotoop.

Vrijgestelde soorten zoogdieren in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen

Er is binnen het plangebied biotoop aanwezig voor de algemeen voorkomende (vrijgestelde) soorten als haas en konijn. Het gaat daarbij om de opgaande vegetatie (verruigd grasland), waartussen deze soorten beschutting vinden. Door de voorgenomen werkzaamheden kunnen negatieve effecten op deze soorten optreden. Binnen de provincie Limburg geldt een vrijstelling voor deze algemene soorten bij ruimtelijke ontwikkelingen. Wel is voor deze soorten de zorgplicht van toepassing. Dit houdt in de negatieve effecten zo veel als mogelijk dienen te worden voorkomen dan wel beperkt. In paragraaf 2.3.11 wordt nader ingegaan op maatregelen die in het kader van de zorgplicht genomen kunnen worden.

2.3.5 Reptielen

In de onderstaande tabel zijn de waarnemingen van reptielen in de directe omgeving van het plangebied weergegeven.

Tabel 2.5 Overzicht van waargenomen reptielen in de omgeving van het plangebied (met een straal van 3 km) die in het NDFF door derden zijn ingevoerd (NDFF, 2018-2023).

Soort	Beschermingsregime	
	HR (artikel 3.5 Wnb)	Art. 3.10 Wnb
Hazelworm		X*
Levendbarende hagedis	X**	

(*) = vrijgesteld juli t/m september

(**) = vrijgesteld 15 aug t/m 15 okt

Hazelworm

Uit de bureaustudie komen waarnemingen van hazelworm naar voren. Deze hagedissen leven onder vegetatie, in strooisellagen, onder dood hout of in holen in de grond. De soort heeft een voorkeur voor gebieden met dichte vegetatie en een flinke strooisellaag. De meeste waarnemingen komen uit bos- en heideterreinen. Door gebrek aan geschikt leefgebied in de vorm van dichtbegroeid bos of heide met een flinke strooisellaag in (de directe omgeving van) het plangebied zijn effecten op hazelworm uitgesloten.

Levendbarende hagedis

Uit de bureaustudie komen waarnemingen van levendbarende hagedis naar voren. Deze soort leeft vooral in heide- en hoogveengebied in open bossen of ruige graslanden, maar ook in bermen van spoorwegen, autowegen, fiets- en wandelpaden. De levendbarende hagedis is een vochtminnende soort en wordt daarom veel aangetroffen op of nabij oevers en vochtige terreindelen. Door gebrek aan geschikt (vochtig) leefgebied in (de directe omgeving van) het plangebied zijn effecten op levendbarende hagedis uitgesloten.

Op basis van het terreinbezoek worden overige beschermde reptielen niet verwacht door het ontbreken van geschikt biotoop.

2.3.6 Insecten

In de onderstaande tabel zijn de waarnemingen van insecten in de directe omgeving van het plangebied weergegeven.

Tabel 2.7 Overzicht van waargenomen insecten in de omgeving van het plangebied (met een straal van 3 km) die in het NDFF door derden zijn ingevoerd (NDFF, 2018-2023).

Soort	Beschermingsregime		
	HR (artikel 3.5 Wnb)	Art. 3.10 Wnb	Art. 3.10 Wnb Vrijgestelde insecten
Grote vos		X	
Iepenpage		X	
Kleine Ijsvogelvlinder		X	
Teunisbloempijlstaart	X		
Vermiljoenkever	X		

Grote vos

Uit de bureaustudie komen waarnemingen van grote vos naar voren. Deze vlindersoort is de laatste jaren bezig met een opmars en lijkt op meerdere plaatsen in Nederland voort te planten. De soort leeft in open, vochtige, vrij voedselrijke bossen met zoete kers, iep, wilg, prunus of populier. Ze zetten hun eitjes af op voorgenoemde boomsoorten en schuilen in de winter tussen oud hout. De bosschage ten westen van het plangebied kan niet worden bestempeld als een voedsel- en/of bosrijk gebied, gezien de beperkte omvang en de afwezigheid van fruitbomen. Vanwege de afwezigheid van de voorgenoemde bostypen en waardplanten in (de directe omgeving van) het plangebied zijn effecten op grote vos uitgesloten.

Iepenpage

Uit de bureaustudie komen waarnemingen van iepenpage naar voren. Deze vlindersoort leeft bij bloeiende en vruchtdragende bomen of op relatief jonge iepen. Geschikte bomen worden doorgaans gevonden in bossen, bosranden, parken en grotere tuinen. De iepenpage heeft geen groot leefgebied nodig; deze soort kan al voorkomen op enkele iepen bij elkaar. Door het gebrek aan iepen in (de directe omgeving van) het plangebied zijn effecten op iepenpage uitgesloten.

Kleine ijsvogelvlinder

Uit de bureaustudie komen waarnemingen van de kleine ijsvogelvlinder naar voren. Deze soort komt voor in vochtige gemengde bossen of loofbossen. Ze leven voor een groot deel van hun leven in de toppen van hoge bomen. Geschikte waardplanten groeien doorgaans in de halfschaduw, waaronder verschillende soorten kamperfoelie en sneeuwbes. Daarom is tijdens het terreinbezoek het plangebied gecontroleerd op waardplanten; deze zijn niet aangetroffen. Vanwege de afwezigheid van waardplanten zijn effecten op ijsvogelvlinder uitgesloten.

Teunisbloempijlstaart

Uit de bureaustudie komen waarnemingen van teunisbloempijlstaart naar voren. Deze soort is een bekende vlindersoort in de provincie Limburg. De soort overwintert als pop in de strooisellaag. Waardplanten van deze soort zijn wilgenroosje, teunisbloem, basterdwederik en kattenstaart. Daarom is tijdens het terreinbezoek het plangebied gecontroleerd op waardplanten; deze zijn niet aangetroffen. Vanwege de afwezigheid van waardplanten kunnen effecten op teunisbloempijlstaart worden uitgesloten.

Vermiljoenkever

Uit de bureaustudie komen waarnemingen van vermiljoenkever naar voren. Deze kever komt doorgaans voor in diverse vochtige bossen in de provincies Gelderland, Noord-Brabant en Limburg. Zowel de larven als de volwassen kevers brengen het grootste deel van hun leven door onder de schors van dode bomen. Het biotoop betreft derhalve vochtige bossen, houtwallen en lanen met bomen en dikke takken die recent zijn doodgegaan. Voorgenoemde biotopen zijn afwezig in (de directe omgeving van) het plangebied, waardoor effecten op vermiljoenkever kunnen worden uitgesloten.

Op basis van het terreinbezoek worden overige beschermde insecten niet verwacht door het ontbreken van geschikt biotoop.

2.3.7 Zaadplanten, varens en bladmos

In de onderstaande tabel zijn de waarnemingen van zaadplanten, varens en bladmos in de directe omgeving van het plangebied weergegeven.

Tabel 2.8 Overzicht van waargenomen zaadplanten, varens en bladmos in de omgeving van het plangebied (met een straal van 3 km) die in het NDFF door derden zijn ingevoerd (NDFF, 2018-2023).

Soort	Beschermingsregime		
	HR (artikel 3.5 Wnb)	Art. 3.10 Wnb	Art. 3.10 Wnb Vrijgestelde zaadplanten, varens en bladmos
Groot spiegalklokje		X	
Grote leeuwenklauw		X	
Wilde ridderspoor		X	
Wolfskers		X	

Groot spiegalklokje

Uit de bureaustudie komen waarnemingen van groot spiegalklokje naar voren. Groot spiegalklokje staat op open, zonnige, vochtige, stikstofarme, matig voedselrijke bodems (zowel op zand, zavel, leem, lichte klei als löss en mergel). Veelvoorkomende groeiplaatsen zijn graanakkers en braakliggende stoppelvelden, bermen, dijken en braakliggende grond. Het plangebied ligt in gebied met een bodem die bestaat uit kalkloze klei en löss (goedbodembeheer.nl) en vochtig is (grondwatertools.nl). Aanwezigheid van deze plantensoort in het plangebied kan niet worden uitgesloten en daarom is nader onderzoek nodig.

Grote leeuwenklauw

Uit de bureaustudie komen waarnemingen van grote leeuwenklauw naar voren. Deze plantensoort staat op zonnige, open plaatsen op vochtige tot vrij droge, goed gedraineerde, matig voedselrijke tot voedselrijke, kalkhoudende grond (lemig zand, löss, leem, zavel en klei). Veel voorkomende groeiplaatsen zijn bermen, (graan)akkers, waterkanten (rivieroeuvers en sloothellingen) en braakliggende grond. Born ligt in gebied met een bodem die bestaat uit kalkloze klei en löss (goedbodembeheer.nl). Aanwezigheid van deze plantensoort in het plangebied kan niet worden uitgesloten en daarom is nader onderzoek nodig.

Wilde ridderspoor

Uit de bureaustudie komen waarnemingen van wilde ridderspoor naar voren. Wilde ridderspoor is te vinden op kalkhoudende zandige klei in wintergraanakkers en op ruderaal omgewerkte terreinen op kalkgrond. Door afwezigheid van dergelijk terrein in (de directe omgeving van) het plangebied kunnen effecten op wilde ridderspoor worden uitgesloten.

Wolfskers

Uit de bureaustudie komen waarnemingen van wolfskers naar voren. Wolfskers prefereert half beschaduwde, warme, droge tot vochtige, voedsel- en stikstofrijke, zwak basische tot kalkrijke bodems en op stenige plaatsen, met een humeuze bovenlaag. Het verspreidingsgebied van wolfskers is zeer beperkt, maar er zijn geverifieerde waarnemingen in provincie Limburg van wilde exemplaren gedaan. De groeiplaatsen van wolfskers zijn bossen, bosranden, kapvlakten, brandvlakten, stenige plaatsen, ruderaal plaatsen en braakliggende grond. De voorkeur zijn kapvlakten, een biotoop dat in het plangebied is ontstaan door de kap van bomen. Aanwezigheid van deze plantensoort in het plangebied kan niet worden uitgesloten en daarom is nader onderzoek nodig.

Op basis van het terreinbezoek worden overige beschermde zaadplanten, varens en bladmos niet verwacht door het ontbreken van geschikt biotoop.

Tijdens het terreinbezoek is de vegetatie bestudeerd en is bekeken of er geschikte standplaatsen zijn voor beschermde planten. Er zijn geen exemplaren van groot spiegelklokje, grote leeuwenklauw, wilde ridderspoor of wolfskers aangetroffen. Groot spiegelklokje, grote leeuwenklauw en wolfskers worden op basis van de aanwezige elementen en substraat wel verwacht. Daarom is nader onderzoek nodig naar de aanwezigheid van deze plantensoorten. Dit onderzoek bestaat uit één terreinbezoek tijdens de bloeiperiode van groot spiegelklokje, grote leeuwenklauw en wolfskers: respectievelijk juni tot en met augustus, mei tot en met augustus, en juni tot en met augustus. Op basis van één terreinbezoek kan met voldoende zekerheid aan- of afwezigheid worden vastgesteld in combinatie met de bevindingen van het terreinbezoek gerelateerde aan deze natuurtoets (22 mei 2023).

Vervolgstappen

Om de aan- of afwezigheid van wilde ridderspoor en wolfskers aan te kunnen tonen, is nader onderzoek noodzakelijk. Dit dient te gebeuren door het voltooiën van één terreinbezoek in de bloeiperiode (mei tot en met augustus) door een deskundig ecooloog.

2.3.8 Zorgplicht

In het plangebied kunnen haas en konijn aanwezig zijn. Deze soorten zijn vrijgesteld van de ontheffingsplicht voor de Wnb in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen. Wel geldt voor deze soorten, net als alle overige in het wild levende dieren en planten, de zorgplicht (zie bijlage 1). Dit houdt in dat tijdens de werkzaamheden zo veel mogelijk negatieve effecten op aanwezige natuurwaarden dienen te worden voorkomen dan wel te worden beperkt.

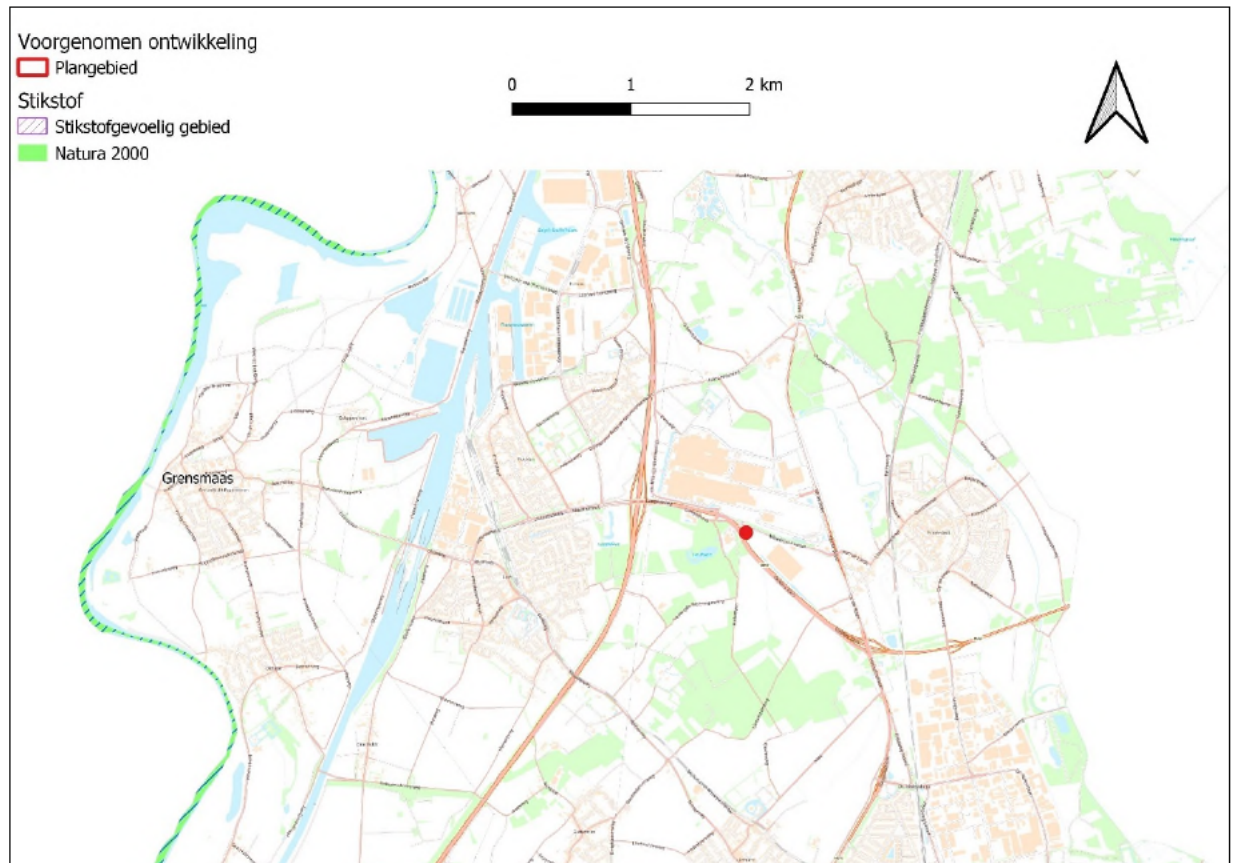
De initiatiefnemer/uitvoerder is verantwoordelijk voor een adequate naleving van de algemene zorgplicht tijdens de uitvoering van de werkzaamheden. Door het uitvoeren van een aantal zorgplicht gerelateerde maatregelen, wordt voldaan aan de zorgplicht en kan de gunstige staat van instandhouding van de betreffende soorten worden gegarandeerd. Maatregelen waaraan gedacht kan worden bij de invulling van de zorgplicht bij voorliggend planvoornemen zijn weergegeven in tabel 2.11.

Tabel 2.9. Voorbeelden van zorgplicht gerelateerde maatregelen voor haas en konijn.

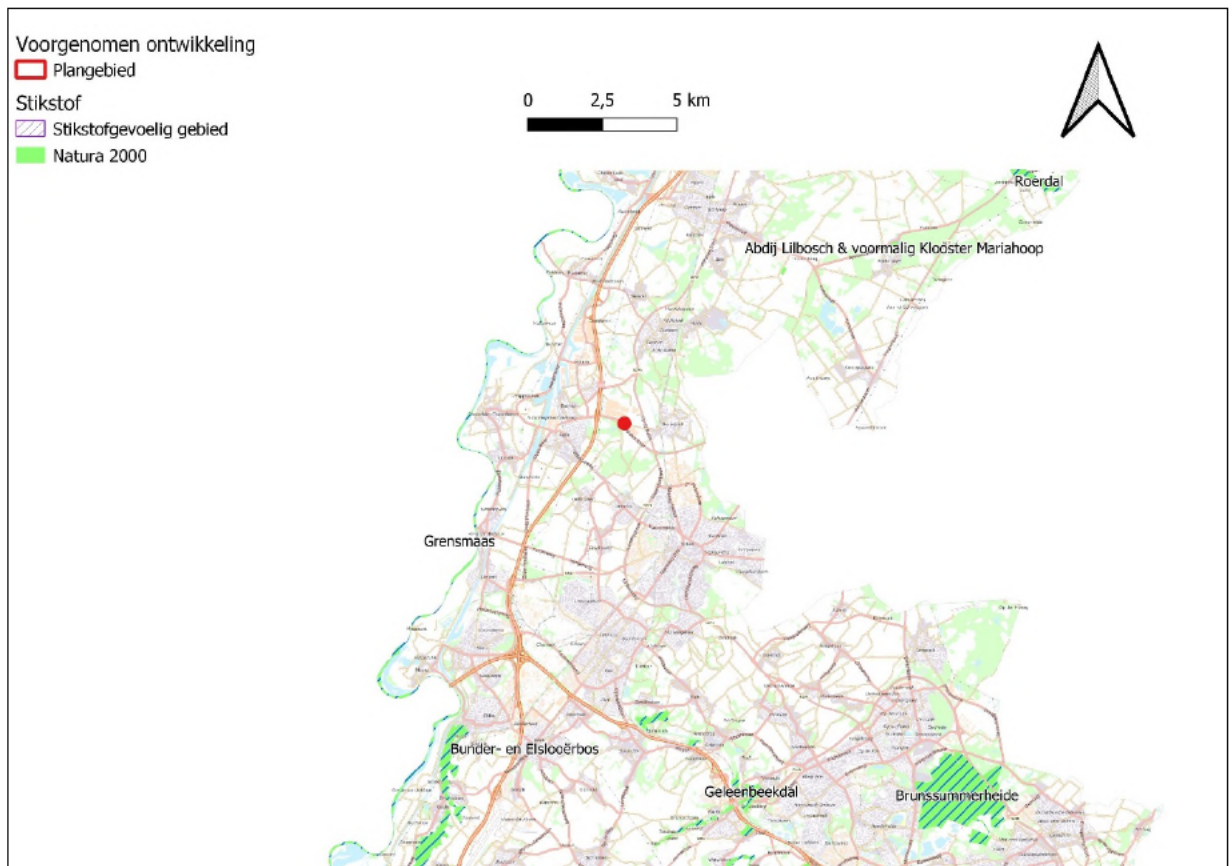
Soort(groep)	Maatregel
Grondgebonden zoogdieren (haas en konijn)	<ul style="list-style-type: none">• Voorafgaand aan de werkzaamheden de vegetatie in het plangebied kort maaien.• Werken in één richting, zodat soorten de kans krijgen te vluchten.• Indien soorten worden aangetroffen, dan deze rustig en veilig te laten vluchten.

2.4 Natura 2000

Het plangebied ligt niet in een Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is Grensmaas en ligt op circa 3,7 kilometer afstand ten westen van het plangebied (zie figuur 2.2). Dit gebied is stikstofgevoelig en aangewezen op basis van de Habitatrictlijn. Binnen een straal van 15 km liggen nog drie andere Natura 2000-gebieden. Het betreft Abdij Lilbosch & Voormalig Klooster Mariahoop, Bunder- en Elslooërbos en Geleenbeekdal (zie figuur 2.3).

Figuur 2.2. Ligging Grensmaas (groen/blauw gearceerd) ten opzichte van het plangebied (rode stip). Bron: QGIS, 2023.

Figuur 2.3. Ligging Natura 2000-gebieden in de omgeving van het plangebied (rode stip). Bron: QGIS, 2023.

Bij voorliggend planvoornemen is er enkel sprake van een realisatiefase. Er is daardoor hoogstens sprake van tijdelijke effecten.

De Natura 2000-gebieden liggen buiten het invloedsgebied van alle storingsfactoren, zoals bijvoorbeeld verdroging of geluid- en lichtverstoring, met uitzondering van verzuring en vermesting. Gezien de afstand tot stikstofgevoelige habitattypen in de Natura 2000-gebieden en de voorgenomen werkzaamheden zijn effecten als gevolg van vermesting en verzuring door stikstofdepositie tijdens de realisatiefase niet op voorhand uit te sluiten.

De enige manier om inzicht te krijgen in de aard en omvang van het effect van stikstofdepositie als gevolg van de werkzaamheden, is het uitvoeren van een stikstofberekening met behulp van AERIUS Calculator. Geadviseerd wordt dan ook om een dergelijke berekening uit te voeren.

Indien uit de AERIUS-berekening volgt dat er als gevolg van het voornemen een verhoogde stikstofdepositie plaats vindt op stikstofgevoelige habitattypen in Natura 2000-gebieden, dient dit ecologisch te worden beschouwd door middel van een ecologische Voortoets Stikstof.

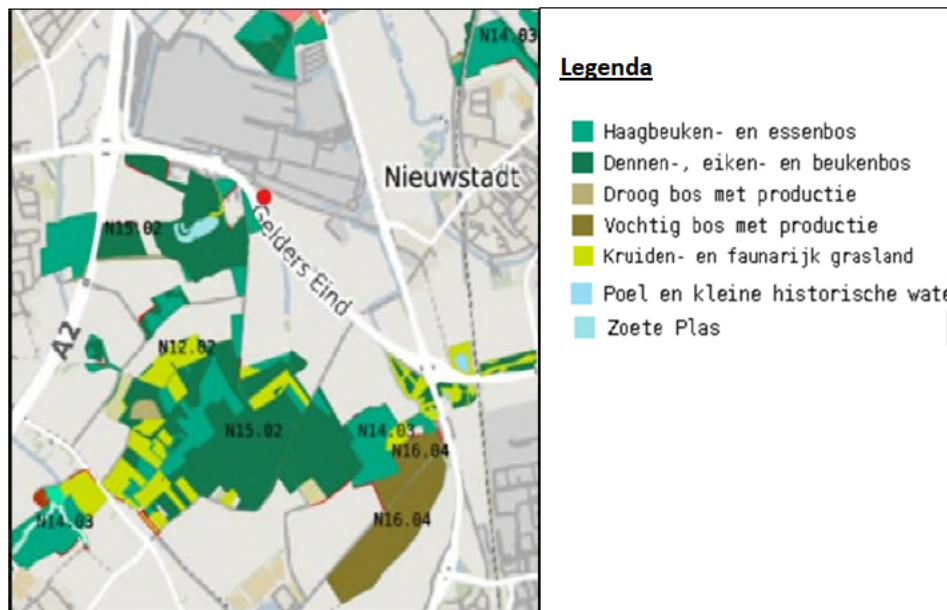
Vervolgstappen

Er dient een AERIUS-berekening voor de aanlegfase te worden opgesteld. Indien sprake is van een toename in stikstofdepositie, dient een ecologische Voorstoets Stikstof te worden opgesteld.

2.5 NNN: Goudgroene natuurzone

In de Omgevingsverordening 2014 van de provincie Limburg (geconsolideerde versie december 2019) zijn regels voor het NNN opgenomen. In provincie Limburg wordt het NNN de Goudgroene natuurzone genoemd. Het beschermingsregime hieromtrent is opgenomen in paragraaf 2.6 (Goudgroene natuurzone) van de Omgevingsverordening.

In het plangebied is geen NNN-gebied aanwezig. Het dichtstbijzijnde NNN-gebied bevindt zich op circa 60 meter ten zuidwesten van het plangebied (zie figuur 2.4). Dit betreft Haagbeuken- en essenbos (natuurcode: N14.03). Aangezien er geen sprake is van externe werking in de provincie Limburg zijn vervolgstappen niet aan de orde.

Figuur 2.4. Ligging van het plangebied (rode stip) ten opzichte van het NNN. Bron: Atlas Limburg, 2023.

2.6 Overig provinciaal beleid

Het plangebied ligt niet binnen de begrenzing van de Zilvergroene natuurzone of de Bronsgroene landschapszone (zie figuur 2.5). Er zijn geen vervolgstappen aan de orde.

Figuur 2.5. Ligging van het plangebied (rode stip) ten opzichte van de begrenzing Zilvergroene natuurzone en Bronsgroene landschapszone. Bron: Atlas Limburg, 2023.

2.7 Beschermde houtopstanden Wnb

In (de directe omgeving van) het plangebied is een houtopstand aanwezig, te weten ten noordwesten van het plangebied. Deze houtopstand ligt buiten het plangebied en blijft intact. Beschermde houtopstanden Wnb zijn daarom niet relevant voor voorliggend planvoornemen.

3. Conclusie & advies

In dit hoofdstuk is per onderdeel de conclusie en het advies gegeven dat voortkomt uit de uitgevoerde natuurtoets.

3.1 Soortbescherming

Binnen het plangebied is geschikt biotoop aangetroffen voor beschermde soorten (Wnb) waarvoor geen algemene vrijstelling geldt. Het gaat om soorten uit de volgende soortgroepen: planten. In tabel 3.1 zijn de conclusies ten aanzien van deze beschermde soorten opgenomen. De onderbouwing van de conclusies zijn beschreven in paragraaf 2.3 van voorliggende natuurtoets. Voor de overige soort(groep)en is beoordeeld dat vervolgstappen niet aan de orde zijn. Voor deze soorten en vrijgestelde soorten geldt wel de zorgplicht.

Tabel 3.1 Overzicht conclusies en vervolgstappen soortbescherming.

Soort(groep)	Essentieel leefgebied in (directe omgeving van) plangebied?	Nader onderzoek nodig?	Maatregelen?	Ontheffing Wnb aan de orde?
Planten (groot spiegelklokje, grote leeuwenklauw en wolfskers)	Ja, grasland in het plangebied biedt voedingsbodem voor deze soorten.	Ja.	Nader te bepalen.	Nader te bepalen.
Vrijgestelde soorten	Zie tabel 3.3			

In tabel 3.1 is aangegeven dat er nader onderzoek nodig is naar groot spiegelklokje, grote berenklauw en wolfskers. De beschrijving van dit nader onderzoek wordt in tabel 3.2 uiteengezet.

Tabel 3.2. Beschrijving nader onderzoek.

Soort	Onderzoeksmethode
Groot spiegelklokje, grote leeuwenklauw en wolfskers	Eén inventarisatiemoment in de bloeiperiode (mei tot en met augustus) door een deskundig ecoloog.

3.1.1 Zorgplicht

Uit paragraaf 2.3.8 blijkt dat er in het plangebied soort(groep)en aanwezig (kunnen) zijn waarmee rekening dient te worden gehouden in het kader van de zorgplicht voor soorten. Maatregelen waaraan gedacht kan worden bij de invulling van de zorgplicht bij voorliggend planvoornemen zijn weergegeven in tabel 3.3.

Tabel 3.3. Voorbeelden van zorgplicht gerelateerde maatregelen voor haas en konijn.

Soort(groep)	Maatregel
Grondgebonden zoogdieren (haas en konijn)	<ul style="list-style-type: none"> • Voorafgaand aan de werkzaamheden de vegetatie in het plangebied kort maaien. • Werken in één richting, zodat soorten de kans krijgen te vluchten. • Indien soorten worden aangetroffen, dan deze rustig en veilig te laten vluchten.

3.2 Gebiedsbescherming

3.2.1 Natura 2000

In tabel 3.4 zijn de conclusies ten aanzien van beschermde Natura 2000-gebieden opgenomen. De onderbouwing van de conclusie is beschreven in paragraaf 2.4 van voorliggende natuurtoets.

Tabel 3.4. Conclusies Natura 2000-gebieden.

	Natura 2000
Zijn er Natura 2000-gebieden aanwezig waarop effecten kunnen optreden?	Ja, Grensmaas (op circa 3,7 kilometer afstand).
Treden er negatieve effecten op of zijn deze te verwachten?	Ja, er kan sprake zijn van verzuring en vermesting door stikstofdepositie.
Zijn er vervolgstappen aan de orde?	Ja, er dient een AERIUS-berekening te worden uitgevoerd.
Wnb-vergunning of akkoord van de provincie noodzakelijk?	Nog onbekend.

3.2.2 NNN

In tabel 3.6 zijn de conclusies ten aanzien van beschermde NNN-gebieden opgenomen. De onderbouwing van de conclusie is beschreven in paragraaf 2.5 van voorliggende natuurtoets.

Tabel 3.6. Conclusies NNN-gebieden.

	NNN
Op welke afstand van het plangebied ligt het dichtstbijzijnde NNN-gebied?	Circa 60 meter.
Is er sprake van toetsing van externe werking in de betreffende provincie?	Nee.
Is er sprake van aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden of is dit te verwachten?	Nee.
Zijn er vervolgstappen aan de orde?	Nee.
Afstemming met het bevoegd gezag aan de orde?	Nee.

3.2.3 Overig provinciaal beleid

Het plangebied ligt niet binnen de begrenzing van de Zilvergroene natuurzone of de Bronsgroene landschapszone. Er zijn geen vervolgstappen aan de orde.

3.3 Beschermde houtopstanden Wnb

Er is bij voorliggend planvoornemen geen sprake van aantasting van onder de Wnb beschermde houtopstanden. Er zijn voor wat de Wnb betreft geen vervolgstappen aan de orde.

Literatuurlijst

Spitzen-van der Sluijs, A. & Creemers, R.C.M., z.d. Atlastekst hazelworm.

Vamea B.V. (2023). 2080 Born fotorapportage.

Overig

AERIUS-calculator, versie 2022.

NDFE

Street Smart

QGIS, 2023.

<https://www.goedbodembeheer.nl/nederland-per-bodemtype>

www.grondwatertools.nl

www.portal.prvlimburg.nl/viewer/app/default

www.floron.nl

www.ravon.nl

www.verspreidingsatlas.nl

www.vlinderstichting.nl

www.zoogdiervereniging.nl

Bijlage 1 Wettelijk kader

In deze bijlage staat een beschrijving van de relevante wet- en regelgeving en het beleidskader.

Het betreft de Wet natuurbescherming (Wnb). Naast bescherming vanuit de Wnb, zijn er ook gebieden die planologisch beschermd zijn. Het betreft het 'Natuurnetwerk Nederland' (hierna NNN). De bescherming van het NNN verloopt via het ruimtelijke ordeningsrecht (Barro, bestemmingsplannen).

Wnb - Algemeen

De Wnb is op 1 januari 2017 in werking getreden. De Wnb beschermt:

- De Natura 2000-gebieden die aangewezen zijn in het kader van het Europees natuurbeleid (gebiedsbescherming).
- De planten- en diersoorten (onderdeel soortbescherming).
- Bos en houtopstanden (onderdeel houtopstanden).

Veel verantwoordelijkheden en bevoegdheden liggen bij de provincies. Er zijn hierop wel uitzonderingen waarvoor het ministerie van LNV bevoegd gezag is. Dit betreft onder andere de aanleg en uitbreiding van hoofdwegen, landelijke spoorwegen, hoofdvaarwegen, primaire waterkeringen, militaire terreinen en oefengebieden, militaire luchthavens, Schiphol en overige burgerluchthavens, het landelijke gastransportnet, hoogspanningsverbindingen van tenminste 220 kV, activiteiten van buitenlandse mogendheden en activiteiten namens een lid van het Koninklijk Huis. LNV is ook bevoegd gezag voor ruimtelijke ingrepen in de Exclusieve Economische Zone (EEZ) en voor Windenergie op zee (kavelbesluiten).

Gemeenten hebben een loketfunctie. Het is mogelijk om een natuurvergunning 'aan te haken' bij de omgevingsvergunning, maar dit hoeft niet. De Wnb richt zich op bescherming van gebieden, soorten en houtopstanden.

Wnb - Soortbescherming

In de Wnb is soortbescherming opgedeeld in drie categorieën. Voor elke categorie gelden verschillende verbodsbepalingen die zijn vermeld in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wnb. Het gaat om de volgende drie categorieën:

- 1) soorten van de Vogelrichtlijn (artikel 3.1 e.v. Wnb);
- 2) soorten van de Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern en Verdrag van Bonn (artikel 3.5 e.v. Wnb);
- 3) 'andere soorten' (onderdeel A 'fauna' en onderdeel B 'flora') (artikel 3.10 e.v. Wnb).

Soorten van de Vogelrichtlijn (artikel 3.1 e.v. Wnb)

Het beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn is vastgelegd in artikel 3.1 e.v.

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Het is mogelijk om ontheffing aan te vragen voor de overtreding van de verbodsbepalingen. De ontheffing kan worden verleend indien voldaan wordt aan de volgende criteria:

- Er is geen andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging).
- Aanwezigheid geldig wettelijk belang conform Vogelrichtlijn. Een geldig wettelijk belang voor deze categorie soorten is o.a. belang 1: 'in het belang van de volksgezondheid of openbare veiligheid' (dit is dus strenger dan voor soorten van de Habitatrichtlijn en de andere soorten).
- Er is geen verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort.

Soorten van de Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern en/of Bonn (artikel 3.5 e.v. Wnb)

Deze categorie bestaat uit Europees beschermde soorten. De verbodsbepalingen zijn vastgelegd in artikel 3.5 e.v.:

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Onder de Wnb is het mogelijk om voor streng beschermde soorten zoals opgenomen in artikel 3.5 bij ruimtelijke ontwikkelingen te werken volgens een door de Minister goedgekeurde gedragscode. Hierbij geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit artikel 3.5.

Naast het werken volgens een goedgekeurde gedragscode kan voor soorten zoals opgenomen in artikel 3.5 van de Wnb bij overtreding van de verbodsbepalingen een ontheffing worden aangevraagd. De ontheffing kan worden verleend indien voldaan wordt aan de volgende criteria:

- Er is geen andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging).
- Aanwezigheid geldig wettelijk belang conform Habitatrichtlijn.
Een geldig wettelijk belang voor deze categorie soorten is o.a. belang 3: 'in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten'.
- Er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Andere soorten (artikel 3.10 e.v. Wnb)

De categorie 'andere soorten' bestaat uit soorten zoals opgenomen in bijlage A en B van de wettekst. Dit zijn nationaal beschermde soorten. De verbodsbepalingen zijn vastgelegd in artikel 3.10 e.v..

Het is verboden:

- a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
- b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen; of
- c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Voor deze soorten geldt een vrijstelling wanneer aantoonbaar gewerkt wordt volgens een door de Minister van LNV goedgekeurde gedragscode.

Daarnaast geldt ook vrijstelling bij ruimtelijke projecten voor soorten die staan op besluit vrijgestelde soorten. Het hangt per provincie af welke soort is vrijgesteld van de verbodsbepalingen in artikel 3.10, ook de grond waarvoor een vrijstelling geldt kan ook variëren tussen provincies. Wel dient rekening te worden gehouden met de zorgplicht (artikel 1.11 Wnb). Deze zorgplicht is verder in deze bijlage nog toegelicht.

Indien de 'andere soorten' niet zijn vrijgesteld en daarmee het voornemen de gestelde verboden in artikel 3.10 overtreedt, dient een ontheffing aangevraagd te worden bij de provincie waarin het voornemen plaatsvindt.

Naast het werken volgens een goedgekeurde gedragscode kan voor soorten uit de categorie 'andere soorten' van de Wnb bij overtreding van de verbodsbepalingen een ontheffing worden aangevraagd. De ontheffing kan worden verleend indien voldaan wordt aan de volgende criteria:

- Er is geen andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging).
- Aanwezigheid geldig wettelijk belang. Een geldig wettelijk belang voor deze categorie soorten is o.a. belang h 'in het algemeen belang'.
- Er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Samenvatting gronden waarop een ontheffing verleend mag worden per categorie beschermde soorten (artikel 3.1, 3.5 en 3.10).				
Ontheffingsgronden		Artikel 3.1	Artikel 3.5	Artikel 3.10
		Soorten van de Vogelrichtlijn	Soorten van de Habitatrichtlijn, Bonn & Bern	Andere soorten
1	Er bestaat geen andere bevredigende oplossing	Ja	Ja	Ja
2	Leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding	Ja	Ja	Ja
3	volksgezondheid en openbare veiligheid	Ja	Ja	Ja
	veiligheid van luchtverkeer	Ja	Nee	Ja
	ter voorkoming van schade aan gewassen, vee, bossen, visserij	Ja	Ja	Ja
	ter bescherming van Flora en Fauna	Ja	Ja	Ja
	voor onderzoek, onderwijs, uitzetten en herinvoeren van soorten / teelt	Ja	Ja	Ja
	dwingende reden van groot openbaar belang, met inbegrip van sociale of economische aard en met inbegrip van voor milieuwezenlijke gunstige effecten	Nee	Ja	Ja
	ruimtelijke inrichting of ontwikkeling	Nee	Nee	Ja
	schade en overlast, ter beperking omvang populatie, ter bestrijding van lijden en ziekte, bestendig beheer en onderhoud (ook natuurbeheer), algemeen belang, bestendig gebruik	Nee	Nee	Ja

Zorgplicht

Er dient te allen tijde rekening te worden gehouden met de zorgplicht zoals vastgelegd in artikel 1.11 van de Wnb. Deze zorgplicht houdt o.a. in dat als een activiteit wordt ondernomen waarvan kan worden vermoed dat deze nadelig kan zijn voor in het wild levende dieren en planten, deze activiteit niet plaats mag vinden. Ook moeten alle maatregelen worden genomen om nadelige gevolgen te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken. Deze zorgplicht heeft betrekking op de gebieds- en op de soortbescherming. In het tekstkader hieronder staat het wetsartikel uitgeschreven.

Artikel 1.11

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a) dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel
 - b) indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c) voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
1. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

Er dient bijvoorbeeld zo gewerkt te worden dat dieren kunnen ontsnappen en het kan nodig zijn om soorten te verplaatsen (bijvoorbeeld planten en amfibieën). Deze algemene zorgplicht geldt voor elke soort en elk individu in Nederland.

Wnb - Gebiedsbescherming

De gebiedsbescherming is vastgelegd in artikel 2.1 tot en met 2.11 van de Wnb. Hierin wordt de aanwijzing en bescherming van Natura 2000-gebieden geregeld. Hiermee zijn de verplichtingen uit de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn, voor zover die betrekking hebben op gebiedsbescherming, geïmplementeerd in het Nederlands recht. De begrenzing van de Natura 2000-gebieden en de instandhoudingdoelstellingen voor die gebieden zijn vastgelegd in de aanwijzingsbesluiten voor de betreffende gebieden. De instandhoudingdoelstellingen beschrijven voor de voor het gebied aangewezen habitattypen en soorten of een bepaalde ontwikkeling ervan gewenst is of dat het behoud ervan op het aanwezige niveau moet worden nagestreefd. Voor activiteiten of projecten die schadelijk kunnen zijn voor de beschermde natuur geldt een vergunningplicht. Deze vergunningen worden verleend door de provincies of door de Minister van LNV.

Voortoets en Passende beoordeling

De Wnb regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, ten aanzien van plannen en projecten en die mogelijke effecten hebben op de natuurlijke kenmerken van de gebieden, gelet op de instandhoudingsdoelen die in de Natura 2000-gebieden van kracht zijn. De Wnb maakt daarbij onderscheid in enerzijds plannen (plantoets) en anderzijds projecten (projecttoets).

Bij plannen en projecten in, of in de nabijheid (externe werking) van, een Natura 2000-gebied dienen de initiatiefnemers in een oriënterende fase (voortoets) te onderzoeken of het plan een significant negatief effect op de instandhoudingdoelstellingen van het betreffende Natura 2000-gebied kan hebben. Met externe werking wordt bedoeld dat ook activiteiten buiten het gebied de natuurwaarden in het gebied kunnen beïnvloeden. Indien na dit onderzoek niet kan worden uitgesloten dat de activiteit een significant negatief effect heeft, dient de initiatiefnemer meer gedetailleerd dan in de oriënterende fase in kaart te brengen wat de effecten van de activiteit kunnen zijn. Daarbij dienen ook, indien noodzakelijk, de mitigerende maatregelen te worden betrokken. Deze analyse heet een 'passende beoordeling'. Het bevoegd gezag toetst de passende beoordeling. Wanneer uit de passende beoordeling alsnog de zekerheid wordt verkregen dat de activiteit niet leidt tot significant negatieve effecten, kan de activiteit doorgang vinden. Wanneer uit de voortoets blijkt dat er wel kans is op een negatief effect, maar dit als niet significant kan worden gezien, kan eveneens, op basis van een verslechteringsstoets toestemming voor het uitvoeren van de activiteit worden verleend. Wanneer uit de passende beoordeling blijkt dat significante negatieve effecten niet kunnen worden uitgesloten, kan het project alleen doorgang vinden op grond van de "ADC-criteria".

Dit betekent dat:

- A – alternatieve oplossingen voor het plan ontbreken;
- D – er dwingende redenen van groot openbaar belang zijn, en
- C – de initiatiefnemer compenserende maatregelen vooraf en tijdig treft.

Stikstofdepositie

Stikstofdepositie vormt veelal een knelpunt bij de besluitvorming over plannen en projecten, omdat in veel Natura 2000-gebieden overbelasting van stikstof een probleem is voor de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen voor de voor het gebied aangewezen soorten en habitattypen. Om een oplossing te bieden voor dit probleem was destijds (1 juli 2015) het Programma Aanpak Stikstof (PAS) opgericht. Op 29 mei 2019 oordeelde de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (RvS) echter dat het PAS niet als onderbouwing kan worden gebruikt voor toestemmingsverlening op grond van de Wnb.

Vanaf 1 juli 2021 is de Wet stikstofreductie en natuurverbetering in werking getreden. De hierin opgenomen vrijstelling van Wnb-vergunningplicht voor bouwwerkzaamheden in de realisatiefase voor wat betreft stikstofdepositie (art. 2.9a Wnb) vervalt met de uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (RvS) van 2 november 2022 in de Porthos-zaak.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het nationaal beleid met betrekking tot de gebiedsbescherming van het Natuurnetwerk Nederland is opgenomen in de Nationale Omgevingsvisie (NOVI). De bescherming van het NNN staat nader uitgewerkt in het Besluit Kwaliteit Leefomgeving (BKL). Hierin staan instructieregels voor de omgevingsverordening van de

provincies. De bescherming werkt vervolgens door in de bestemmingsplannen van de gemeenten. De instructieregels uit het BKL verplichten de provincies tot:

- Het aanwijzen van Natuurnetwerk Nederland gebieden (artikel 7.6 Bkl).
- Het vastleggen van de wezenlijke kenmerken en waarden van NNN- gebieden (artikel 7.7 Bkl).
- Het stellen van regels in het belang van de bescherming, instandhouding, verbetering en ontwikkeling van de kenmerken en waarden van NNN-gebieden (artikel 7.8 Bkl, eerste lid).
- De regels die in de omgevingsverordening komen verzekeren in ieder geval dat (artikel 7.8 Bkl, tweede lid):
 - de kwaliteit en oppervlakte van het NNN-gebied niet achteruitgaan;
 - de samenhang tussen de gebieden van het NNN wordt geborgd;
 - tijdige compensatie van een bepaalde activiteit die negatieve gevolgen heeft.

Wezenlijke waarden en kenmerken

Dit betreft de actuele en potentiële natuurwaarden, gebaseerd op de natuurdoelen voor het gebied, met inbegrip van de omvang en de beoogde natuurkwaliteit alsmede de samenhang met andere natuurgebieden.

'Nee, tenzij'-principe

Voor het NNN geldt het 'nee, tenzij'-principe. Dit betekent dat nieuwe plannen of projecten niet zijn toegestaan als ze de wezenlijke (potentiële) waarden en kenmerken van het NNN significant aantasten. Uitzonderingen hierop zijn wanneer sprake is van redenen van groot openbaar belang en er geen reële alternatieven zijn. De schade dient in dat geval door mitigerende maatregelen zoveel mogelijk beperkt te worden. De restschade dient te worden gecompenseerd. De Rijkslijn zoals verwoord in het SVIR en Barro is dat er bij het NNN geen sprake is van externe werking.

Het NNN is planologisch beschermd in de Provinciale Structuurvisies en Verordeningen. In de Verordening staat aangegeven aan welke voorwaarden bij ruimtelijke ingrepen in en langs het NNN moet worden voldaan. Ook is het compensatiebeleid bij aantastingen van het Natuurnetwerk Nederland hierin opgenomen.

Overige provinciale beschermde gebieden

Naast het NNN kunnen ook andere gebieden beschermd zijn op provinciaal niveau. Dit verschilt per provincie. Beschermde gebieden kunnen als volgt omschreven zijn:

- Ecologische verbindingzones.
- Weidevogelgebieden, ganzenfoerageergebieden, leefgebied weide- en akkervogels of rust- en foerageergebied ganzen en smienten.
- Groene ontwikkelingszone of groenblauwe mantel of groene contour.
- Natuur/ bos- en natuurgebieden buiten NNN.

Ook deze gebieden kennen een vorm van een beschermingsregime, in sommige gevallen gelijk aan het NNN, soms in een lichtere vorm.

Provincies kunnen ook provinciale landschappen aanwijzen. De aanwijzing van de Bijzonder Provinciale Landschappen is verleend op grond van Artikel 1.12 lid 3 van de Wnb (zie tekstkader). Ook deze gebieden kunnen een beschermingsregime hebben vastgelegd in de provinciale verordening.

Art. 1.12 lid 3 Wnb

Gedeputeerde Staten kunnen gebieden gelegen buiten het Natuurnetwerk Nederland aanwijzen die van provinciaal belang zijn vanwege hun natuurwaarden of landschappelijke waarden, met inachtneming van hun cultuurhistorische kenmerken. Deze gebieden worden aangeduid als «bijzondere provinciale natuurgebieden», onderscheidenlijk «bijzondere provinciale landschappen».

Wnb - Beschermde houtopstanden

De bescherming van houtopstanden is vastgelegd in artikel 4.1 tot en met 4.9 van de Wnb. De Wnb heeft tot doel de oppervlakte bos in Nederland in stand te houden. Begin 20e eeuw kwam dit doel vooral voort uit de

belangen van de houtproductie, maar gaandeweg is meer oog gekomen voor de andere functies die bossen en houtopstanden hebben, zoals klimatologische, landschappelijke en recreatieve functies.

Binnen de Wnb worden houtopstanden beschermd die aan bepaalde voorwaarden voldoen (Wnb artikel 4.1). Voornaamste onderscheid wordt gemaakt op basis van de locatie. Houtopstanden welke binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom Wnb vallen, zijn namelijk uitgezonderd (artikel 4.1) en worden niet onder de Wnb beschermd. De begrenzing van de bebouwde kom in de zin van de Wnb komt niet altijd overeen met de begrenzing van de bebouwde kom op grond van de Wegenverkeerswet. Als een gemeente geen bebouwde kom in de zin van de Wnb heeft vastgesteld, is de Wnb overal van toepassing in die betreffende gemeente.

Een houtopstand onder de Wnb wordt gezien als een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, die:

- 1) een oppervlakte grond beslaat van tien are of meer; of
- 2) bestaat uit een rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen.

De Wnb is van toepassing op houtopstanden die buiten de bebouwde kom liggen. De gemeenteraad dient de grens van de bebouwde kom Wnb vast te leggen. Veel gemeentes hebben dit ook gedaan.

De grens van de bebouwde kom Wnb is niet hetzelfde als de bebouwde kom op grond van de Wegenverkeerswet. De bebouwde kom grens in de Wegenverkeerswet wordt met een ander oogmerk bepaald en vastgesteld. Volgens een uitspraak van de rechtbank is het niet mogelijk om het hele grondgebied van de gemeente aan te wijzen als bebouwde kom. De aard van het gebied is bepalend voor de vraag of het gebied kan aangewezen worden als bebouwde kom. De vaststelling van de grens van de bebouwde kom is van feitelijke aard: waar houdt de bebouwing op.

De provincies zijn op grond van de gemeentewet bevoegd om in het kader van interbestuurlijk toezicht zo nodig maatregelen te treffen als een gemeente heeft verzuimd om de begrenzing van de bebouwde kom vast te stellen, of deze heeft vastgesteld op een wijze die in strijd komt met het recht of het algemeen belang. Een begrenzing die is vastgesteld op grond van artikel 1 vijfde lid van de Boswet geldt ingevolge van het overgangsrecht overigens tevens als begrenzing van de bebouwde kom voor de Wnb.

De begrenzing van de bebouwde kom in de zin van de Wnb dus niet altijd overeen met de begrenzing van de bebouwde kom op grond van de Wegenverkeerswet. Als een gemeente geen bebouwde kom in de zin van de Wnb heeft vastgesteld, is de Wnb overal van toepassing in die betreffende gemeente.

Door het zogenoemde regelverbod van artikel 4.6 Wnb kunnen gemeente ook buiten de bebouwde kom regulerend optreden. Hierdoor kunnen gemeente ook een kapverbod opstellen voor houtopstanden die ze willen beschermen buiten de bebouwde kom. Er zijn veel gemeentes die dat ook daadwerkelijk hebben gedaan.

Er zijn ook gemeentes die houtopstanden buiten de bebouwde kom beschermen via een monumentenverordening. Voor deze houtopstanden is dus (ook) een omgevingsvergunning van de gemeente noodzakelijk. In voorliggende rapportage is niet getoetst aan gemeentelijk beleid omtrent de kap van bomen en/of bosschages (bijv. APV, bestemmingsplannen, etc.).

Meld- en herplantplicht

De Wnb stelt dat wanneer houtopstanden worden gekapt, er voorafgaand aan de kap een meldingsplicht bij de provincie is. De provincie bepaalt welke informatie omtrent de te kappen opstand aangeleverd dient te worden, op welke termijn dit aangeleverd dient te worden en welke voorwaarden voor de uitvoering van de kap gelden. Daarnaast geldt dat binnen drie jaar na de kap een herbeplantingsplicht geldt (door aanplant, bezaaiing of natuurlijke verjonging dan wel op andere wijze realiseren van een nieuwe houtopstand). Wanneer dat niet op dezelfde plaats kan, dan kan een provincie ontheffing verlenen de herbeplanting op andere gronden toe te staan indien de herbeplanting voldoet aan bij provinciale verordening gestelde regels. Verder kunnen provincies ontheffing of vrijstelling verlenen voor bepaalde verbodsbepalingen en/of voorwaarden omtrent herbeplanting.

In de volgende gevallen geldt op grond van de Wnb geen verplichting tot het melden en herbeplanten voor het vellen:

- Periodiek vellen van vriend- of hakhout.
- Houtopstanden die een zelfstandige eenheid vormen van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of vriend, én hetzij geen groter oppervlakte beslaan dan 10 are, hetzij ingeval van rijbeplanting, gerekend over het totaal aantal rijen, niet meer bomen omvatten dan 20.
- Houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom in de zin van de Wnb.
- Houtopstanden op erven of in tuinen.
- Fruitbomen en windschermen om boomgaarden.
- Naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar.
- Kweekgoed.
- Uit populieren of wilgen bestaande:
 - wegbeplantingen;
 - beplantingen langs waterwegen; en
 - eenrijige beplantingen langs landbouwgronden.
- Het dunnen van een houtopstand.
- Uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij:
 - ten minste eens per tien jaar worden geoogst;
 - bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter; en
 - zijn aangelegd na 1 januari 2013.
- Vellen ter uitvoering van een instandhoudingsmaatregel of een passende maatregel ten behoeve van Natura 2000.
- Vellen ter uitvoering van een mitigerende of compenserende natuurmaatregel uit een Natura 2000-vergunning, een soortenonthefing, een Tracébesluit of een omgevingsvergunning.
- Vellen voor de aanleg en het onderhoud van brandgangen op natuurterreinen.
- vellen en herbeplanten dat plaatsvindt overeenkomstig een door de Minister van LNV goedgekeurde gedragscode.

Beschermde houtopstanden (naast Wnb)

Houtopstanden zijn tevens beschermd op grond van gemeentelijk regelgeving. Dit is vastgelegd in de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) van de betreffende gemeente. Bomen kunnen op gemeentelijk niveau ook op een andere manier beschermd zijn. De bescherming van een houtopstand of groenstructuren kan bijvoorbeeld opgenomen zijn in de planregels bij een bestemmingsplan of via een gemeentelijke bomenverordening. Bij voorgenomen kap van houtopstanden dient daarom ook altijd gekeken te worden naar deze bepalingen. Mogelijk kan uit deze bepalingen volgen dat voor de kap van een houtopstand een omgevingsvergunning nodig is welke bij de gemeente moet worden aangevraagd.

Bijlage 2 Methodiek natuurtoets

Bijlage 2 Methodiek natuurtoets

In deze bijlage wordt de methodiek beschreven die gehanteerd is tijdens het onderzoek naar de aanwezigheid en de toetsing van beschermde soorten, beschermde gebieden, beschermde houtopstanden en kansen voor natuurwaarden in het plangebied.

Soortbescherming

Het onderzoek naar beschermde soorten bestaat uit een bureaustudie, oriënterend terreinbezoek en effectbepaling.

Bureaustudie

Afbakening beschermde soorten

In het bureauonderzoek is specifiek gekeken naar soorten uit de Vogelrichtlijn (Wnb artikel 3.1), soorten van de Habitatrichtlijn (Wnb artikel 3.5) en 'andere' beschermde soorten (Wnb artikel 3.10). Bij vogels is met name speciale aandacht geschonken aan vogelsoorten met jaarrond beschermd nest. Bij werkzaamheden in watergangen/waterwegen is specifiek aandacht geschonken aan soorten van het aquatisch milieu. Bij werkzaamheden aan gebouwen is specifiek aandacht geschonken aan gebouwbewonende soorten. In voorliggende toetsing is geen aandacht besteed aan Rode Lijst-soorten.

Bronnen

Om een beeld te krijgen van de verspreiding en het (mogelijk) voorkomen van beschermde soorten in en rond het plangebied, is de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd¹. Hierbij is nagegaan of er in de periode 2018-2023 beschermde soorten zijn aangetroffen in een straal van 3 km rondom het plangebied. De soortgegevens hebben daarom betrekking op de regio en niet specifiek op het plangebied. De resultaten van de bureaustudie geven een indicatie van de soorten die in het plangebied kunnen voorkomen.

Oriënterend terreinbezoek

Tijdens het oriënterend terreinbezoek is door middel van een fysieke inspectie gekeken naar de mogelijke aanwezigheid van beschermde planten en (sporen van) beschermde dieren. Daarnaast heeft een biotoopbeoordeling plaatsgevonden. Bij een biotoopbeoordeling wordt gekeken in hoeverre het aanwezige biotoop geschikt is voor beschermde soorten. Het betreft een deskundigenoordeel op basis van een biotopenscan. Daarnaast zijn de aangetroffen belangwekkende soorten opgetekend.

Effectbepaling

Aan de hand van de bevindingen uit het bureauonderzoek en de resultaten van het oriënterend terreinbezoek is bepaald of op voorhand (negatieve effecten op) beschermde soorten al dan niet kunnen worden uitgesloten en of vervolgstappen (soortgericht nader onderzoek) noodzakelijk zijn. Indien van toepassing is geadviseerd over de te volgen procedure in het kader van de natuurwetgeving.

Beschermde gebieden

In het kader van gebiedsbescherming zijn de volgende gebieden meegenomen:

- Natura 2000-gebieden;
- Natuurnetwerk Nederland (NNN);
- Overige provinciaal beleid.

Op basis van een bureaustudie is de ligging van de gebieden ten opzichte van het plangebied in beeld gebracht. Hiervoor is gebruik gemaakt van onder andere AERIUS-calculator (versie 2022) (Natura 2000-gebieden) en de provinciale website en/of digitale atlas (NNN, overig provinciaal beleid). Op basis van de ligging en de voorgenomen ontwikkeling is (indien relevant) een effectbepaling uitgevoerd. Voor de effectbepaling is gekeken naar directe effecten als gevolg van ruimtebeslag. Indien van toepassing zijn ook mogelijke indirecte effecten

¹ Deze informatie is (deels) afkomstig uit de NDFF (15 mei 2023) op basis van een abonnement van Antea Group en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

bekeken. Hierbij kan gedacht worden aan verstoring door geluid, licht en trillingen en optische verstoring. In het kader van Natura 2000-gebieden is ook gekeken naar mogelijk effecten door een toename aan stikstofdepositie. Indien aan de orde is geadviseerd over de vervolgstappen en de te volgen procedure inzake de natuurwetgeving. Hierbij kan gedacht worden aan een voortoets of passende beoordeling t.b.v. Natura 2000-gebieden. Of het doorlopen van een 'nee, tenzij-procedure' in het kader van mogelijke effecten op NNN-gebieden.

Beschermde houtopstanden Wnb

Op basis van het planvoornemen en de ligging van het plangebied is onderzocht of er onder de Wnb beschermde houtopstanden aanwezig zijn binnen het plangebied. Hierbij is gebruik gemaakt van de door de initiatiefnemer aangeleverde informatie over het planvoornemen, recente luchtfoto's en indien beschikbaar de begrenzing van de gemeentelijke bebouwde kom Wnb. Indien onder de Wnb beschermde houtopstanden aanwezig zijn in het plangebied, is getoetst of er sprake is van aantasting van beschermde houtopstanden. Indien er sprake is van aantasting van Wnb beschermde houtopstanden is geadviseerd over de vervolgstappen en de te volgen procedure inzake de natuurwetgeving. In voorliggende rapportage is niet getoetst aan gemeentelijk beleid omtrent de kap van bomen en/of bosschages (bijv. APV, bestemmingsplannen, etc.).

Kansen voor natuurwaarden in het plangebied

Binnen een plan zijn vaak mogelijkheden/ kansen aanwezig voor het verhogen van de natuurwaarden (biodiversiteit). Indien dit van toepassing is op het voornemen, zijn hiervoor suggesties gedaan op basis van expert judgement.

Over Antea Group

Antea Group is het thuis van 1500 trotse ingenieurs en adviseurs. Samen bouwen wij elke dag aan een veilige, gezonde en toekomstbestendige leefomgeving. Je vindt bij ons de allerbeste vakspecialisten van Nederland, maar ook innovatieve oplossingen op het gebied van data, sensing en IT. Hiermee dragen wij bij aan de ontwikkeling van infra, woonwijken of waterwerken. Maar ook aan vraagstukken rondom klimaatadaptatie, energietransitie en de vervangingsopgave. Van onderzoek tot ontwerp, van realisatie tot beheer: voor elke opgave brengen wij de juiste kennis aan tafel. Wij denken kritisch mee en altijd vanuit de mindset om samen voor het beste resultaat te gaan. Op deze manier anticiperen wij op de vragen van vandaag en de oplossingen voor morgen. Al 70 jaar.

Contactgegevens

Rivium Westlaan 72
2909 LD Capelle aan den IJssel
Postbus 8590
3009 AN Rotterdam

Copyright © 2023

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.

De informatie die in dit rapport is opgenomen is uitsluitend bestemd voor geadresseerde(n) en kan persoonlijke of vertrouwelijke informatie bevatten. Gebruik van deze informatie, door anderen dan de geadresseerde(n) en gebruik door hen die niet gerechtigd zijn van deze informatie kennis te nemen, is niet toegestaan. De informatie is uitsluitend bestemd om te worden gebruikt door de geadresseerde, voor het doel waarvoor dit rapport is vervaardigd. Indien u niet de geadresseerde bent of niet gerechtigd bent tot kennisneming, is openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van deze informatie aan derden niet toegestaan, tenzij na schriftelijke toestemming door Antea Group en wordt u verzocht de gegevens te verwijderen en direct een melding te maken bij security@antegroup.nl. Derden, zij die niet geadresseerd zijn, kunnen geen rechten aan dit rapport ontleen, tenzij na schriftelijke toestemming door Antea Group.

www.anteagroup.nl